

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Főplac, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmér-
síkeltebb árszámítás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szélmalomharcz.

Debreczen, július 6.

Minden dolog komolysága mellett is mulatságos nézni a mindan áron való ellenzékieskedőknek azt a kétségbeesett vergődését, melylyel az egyházpolitikai reformoknak minap megjelent végrehajtási utasításáról rosszat, kárhuzatosat igyekezzenek kisütni.

Ha kifolgytak a tárgyilagosságról, ha látják, hogy semmiféle hazugság meg anticipando-rágalmazás többé kinem fog a jobb belátású fők meggyőzésén, — hát neki mennek az alakiaknak és kifogásokat, sérelmeket keresnek ott, ahol a józan hazafias gondolkodásnak csupa öröme, megelégedésre lehet csak oka.

E szálnalmas szélmalomharczosok minden kicsinyes gáncsokodása nem ejtheti többet kétségbe a józan, becsületes magyart az iránt, hogy az október első napján, életbelépő reformok nagy nemzeti haladást jelentenek.

Az új anyakönyvvezetés az összes emberanyag nyilván tartását az állam kezébe szolgáltatja.

Az egységes házassági jog új egyesítő kötelékbe fonja az állam valamennyi polgárát. A házasságkötések megkönnyítése a különféle társadalmi osztályoknak belső egymásba-olvasztását fogja elősegíteni, melyet az állam oly soká nélkülözött. Ez év október elsejéig a magyar állampolgár megszülethetett, egybekelhetett, meg is halhatott a nélkül, hogy a magyar állam mint olyan miderről tudomást vett, anélkül, hogy az illető az ő magyar voltáról benyomást nyert volna.

Az egyházak ezentúl is kísérhetik hűveiket a polgári élet minden nyilvánulásában, sőt p. o. az esketésnél határozottan meg van hagyva a tisztviselőnek, hogy vallási kötelezettségükre figyelmeztessék a házaseleket. De nem szerepelhet az egyház többé, mint egyedüli tényező oly téren, mely államhatósági funkciót igényel. A „fiskális érdek” e reformoknál ki van zárva. Ideális jelentőségük mellett a hatósági eljárás ingyenes volta is szól.

Oly reformok ezek, a melyek az egyháztól semmi el nem vesznek, de megadják az államnak mindazt, amit nagy nemzeti feladatok teljesítésére fogja ezentúl nagyobb mértékben képesíteni.

Csak viaskodjanak a kánikulai szélmalom harczosok. Majd megúnják őket ezt is. Nemsokára megjön a belátás órája a tamáskodóknak és a mü-dühöngőknek is.

— Szatmárvármegye új főispánjának beiktatása. Simonovits Béla Szatmárvármegye ujonnan kinevezett főispánját tegnapelőtt igttatták be hivatalába Nagy Károlyban. Az új főispán elé Debreczenbe 25 tagu küldöttség ment, közte Széchenyi Sándor gróf Tolnavármegye főispánja. Nagy-Károlyba érkezéskor Schusztérich polgármester üdvözölte a főispánt a város nevében, a vármegye székházában pedig Nagy László alispán fogadta, a tisztikar élén. — Este a polgárság tákiyasmenetet rendezett. — A népes közgyűlésen Zanathy főjegyző üdvözölte az új főispánt, a ki letette a hivatalos esküt. A főispán tartalmas programbeszéde általános tetszésben részesült. Utánna az alispán szólott a vármegye közönségének nevében. A küldöttségek fogadása után 300 terítékü lakoma volt a kaszinóban. Szatmáron ma szombaton van az új főispán beiktatása.

— Belföldi hírek. (A néppárt szervezkedik.) A néppárt országos szervező bizottsága Budapesten hosszas konferenciát tartott melynek tárgyát a néppárt további akciójának megállapítása képezte. (A 25 § ellen.) Kolozsvár törvényhatóságának szakkbizottságai tegnap tárgyalták Hevesmegye ismeretes átíratát a 25. §. ellen indítandó mozgalom ügyében. A bizottságok egyhangulag kimondták, hogy a közgyűlésnek javasolni fogják: intézzen a kormányhoz és országgyűléséhez feliratot a 25. §. eltörlése iránt. — (Az új gróf adománya.) Gróf bojárj Vigyázó Sándor a szegénysora egyetemi hallgatók segélyezésére huszezer forintot küldött az egyetem rektorának. (A két Starcevic.) A horvát közjogi párt érdekes, bár előre látott határozatot hozott. Az 1883-ban hat esztendei börtönrre ítélt Starcevic Dávidot ugyanis egyhangu parthatározattal a pártkörből kizárták. A kiszabadult feyencz nagybátyja, a magyarfaló Stercevic Antal, a ki a párt vezére, szolgáltatta erre a közvetlen okot az által, hogy levelet intézett a pártkörhöz, melyben tudatta, hogy olyan helyen, a hol öcscsét befogadják, ő maga nem jelenhetik meg.

— Külföldi hírek. (Alkudozás a csehekkel.) Minthogy az ifju csehok eddigi magatartása a költségvetési tárgyalások gyors és sima lefolyását nem teszi valószínűvé, a képviselőház elnöksége az egyesülve volt pártok vezetőit értekezletre hívta össze, hogy a clotura erélyes kezelését az ifju-cseh szónokokkal szemben biztosíthassák. Az ifju cseh párt vezeterei kijelentették, hogy a meddig a kivételes állapotokat Prágában meg nem szüntetik, addig radikális elvtársaikra pressziót a mérséklésre nem gyakorolhatnak. A ifju-csehok megszelidítésével áll kapcsolatban az is, hogy Gróf Kliemanssegg miniszterelnök bizalmas uton kérdést intézett gróf Thuu helytartóhoz, vajjon a prágai kivételes állapotok megszüntetését nem tartja-e alkalmasnak. A helytartó tagadó választ adott, sőt el van tökéelve arra, hogy állásáról lemond, ha a kivételes állapotok megszüntetését Bécsből rákényszerítenék. — (Az angol kormány programja.) A „Daily Bchronique” szerint az angol kormány programja nagy vonásokban a következő: A tengerészet megerősítése, a gyarmatok és az anyaország közötti forgalom könnyítése, a hadsereg reformja, a szegény-ügy rendezése, az ellagottakról való gondoskodás életbeléptetése, a földbirtok forgalmának könnyítése, a választásoknál felmerült alaptalan

panaszok mellözése, a vagyontalan idegenek beözönlésének megszüntetése, a szegénylakások javítása, a földteher könnyítése stb. — (Véres szabadságünne.) Tegnap volt 118 éve annak, hogy az amerikaiak az angolokat kiverték Amerikából. E napot, mint minden évben, úgy most is megünnepeleék. Bosztonban az antikathólikus egyesület is kivonult az ünnepeyre Kivonulás közben azonban az egyesület tagjai a fölött, hogy a zászlót kivigye összeveszték, miközben revolverekkel, késekkel támadtak egymásnak. Sok emberélet esett áldozatul, a sebesültek száma is igen nagy.

Az egyházpolitikai törvények végrehajtása.

— A gyermekek vallása és a februári rendelet visszavonása. —

— július 6.

A hivatalos lap tegnapi száma a gyermekek vallásáról szóló 1894. XXXII. t. cz. végrehajtása tárgyában két miniszteri rendeletet közöl.

Az egyik a gyermekek vallására vonatkozó megegyezések és nyilatkozatok alakszerűségeit szabályozza; a másik a híres febr. rendeletet hatályon kívül helyezi.

A gyermekek vallását szabályozó rendelet Wlassics, Erdély és Perczel miniszterek irtak alá. Címe a következő:

„1.674—95 eln. sz.

Vallás- és közoktatásügyi, igazságügy-miniszteri és belügyminiszteri rendelet a gyermekek vallására vonatkozó megegyezések és nyilatkozatok alakszerűségeinek s azok anyakönyvi nyilván tartásánál követendő eljárásnak s a gyámhatósági beleegyezés mellett való áttérésnek szabályozása tárgyában.”

A rendelet tartalma röviden összefoglalva ez:

A bevett, vagy törvényesen elismert különböző vallásfelekezetekhez tartozó házassulók gyermekeik vallására vonatkozó megegyezése (1894. XXXII. t. cz. 1. §-a) a kir. járásbíró, polgármester vagy főszolgabíró előtt a házassulók által személyesen, vagy különös meghatalmazottjaik által jelentendő ki.

A megegyezés a kir. járásbíró, a polgármester vagy főszolgabíró előtt az érdekelt két házassuló vagy külön meghatalmazottjaik együttes jelenlétében jelentendő ki.

A megegyezésről a kir. járásbíró, a polgármester vagy főszolgabíró által jegyzőkönyv veendő fel, mely a feleknek felolvasandó, az általuk értett nyelven megmagyarázandó, elfogadás után úgy az eljáró, köztisztviselőnek mint a feleknek aláírásával, s illetőleg utóbbiaknak kézjeggyével ellátandó.

A felvett jegyzőkönyv hiteles másolatát a járásbíró, polgármester vagy főszolgabíró legkésőbb a felvétel napját követő három nap alatt kiadja a kérelemhez képest az egyik vagy mindkét házassulónak vagy azok különös meghatalmazottjainak és mindenestre hivatalból megküldi a házassági anyakönyv, illetve azon polgári tisztviselőnek, a ki előtt a felek a házasságot megkötni kívánják.

A gyermekek vallására vonatkozólag megkötött megegyezés az 1894. évi XXXII. t. czikk 3. §-a értelmében később csak az esetben változtatható meg, ha a különböző vallású felek közül valamelyik a másik házastárs vallására tér át, úgy, hogy e házasság egy vallásnak házasságává válik.

Ha a bevett vagy törvényesen elismert különböző vallásfelekezetekhez tartozó szülők házassága annak következtében, hogy egyik házastárs a másik házastárs vallására tér át: egy vallásnak házasságává válik és a házasságból született az a gyermek, a ki a 7-ik életévét már túlhaladta, de a 18-ik életévét még be nem töltötte, az 1894. XXXII. törvénycikk 3. és 4. §§-ai értelmében a szülőknek most már közös vallására kíván áttérni: ez csak a gyámbatóság beleegyezése mellett történhetik meg.

A beleegyezést az illetékes árvaszéknel kérheti: az áttérni kívánó gyermek vagy a szülők valamelyike, vagy ha nem a szülő, a gyermek törvényes képviselője, a törvényes képviselő is.

A gyámbatóság szükség esetében az áttérni kívánó gyermeket kihallgatás végett maga elé idézheti, s az áttéréshez beleegyezését csak akkor adja meg, ha az áttérni kívánó gyermek már az érettség oly fokát mutatja, hogy saját vallásos meggyőződéssel bírhat.

Ha a gyermek eddigi vallását elhagyni nem hajlandó, a gyámbatóság beleegyezése megtagadandó.

Az árvaszék határozata ellen az illetékes felsőbb hatóságokhoz felebbezésnek van

Maga az áttérés a gyámbatóság beleegyezése után az 1868. LIII. törvénycikk 3-8. §§-ában körülírt módon megy végbe.

Ha a gyermekek érvényes megegyezés hiányában a törvény értelmében szülők vallását követik és a szülők valamelyike a házasság tartama alatt más vallásra tér át, az áttért szülő, ha neméhez tartozó s 7-ik életévét még be nem töltött gyermeke van, az áttérést annak tényleges megtörténte után a születési anyakönyvben leendő nyilvántartás végett az áttérést tanúsító okmány bemutatása mellett az illetékes anyakönyvvezetőnek jelentse be.

Ha az atya azt kívánja, hogy királyi leirattal törvényesített, vagy ő általa elismert s 7-ik életévét még be nem töltött fiu gyermeke az ő vallását kövesse, ebbeli kívánságát a törvényesítést vagy elismerést követő 6 hó alatt jelentheti ki.

Az említett megegyezések és kijelentések anyakönyvi nyilvántartása végett a kir. közjegyző a főlvevett közokiratról hiteles ki-

adványt tartozik küldeni a jelen rendeletben megnevezett anyakönyvvezetőhöz, illetőleg polgári tisztviselőhöz.

A fürdő-szezonban.

— Apró jelenetek. —

A: — Nézd csak ezt a havanna-szivart. Valóságos diszpeldány. Az ilyet valóságos értelemmel kell színi.

B: — Csakugyan? Akkor talán nem is kellene magadnak színod.

*

Feleség: — Férjem, adtál a pinczérnek borralalót?

Férj: — Adtam.

Feleség: — Sokat adtál neki?

Férj: — Igen, kedvesem.

Feleség: — De nem kellett volna sokat adnod.

Férj: — Nem adtam neki sokat szívecském.

Feleség: — Semmit sem kellett volna neki adnod.

Férj: — Hiszen nem adtam neki semmit, angyalom.

Feleség: (dühösen): — Te engem halálra bosszantasz!

Férj: — De édesem, csak nem lehet neked ellentmondanom!

*

Gyermek: — Papa, ha O'aszországba utazunk valahogy el ne menjünk Nápolyba.

Atya: — Miért gyermekem?

Gyermek: — Mert ottan emberevők laknak.

Atya: — Emberevők? Megbolondultál?

Gyermek: — Dehogyan. Épen most olvastam a te uti könyvedben, hogy Nápoly lakói többnyire az utasokból táplálkoznak.

Debreczen a múlt hónapban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

A városi közigazgatási bizottság tegnap d. u. tartotta július havi rendes ülését gróf Dégenfeld József főispán előülése mellett. Az ülés tárgyát különféle folyó ügyek ké-

pezték. A szakelőadók június havi jelentései olvastattak fel azután, amelyekből átvesszük a következő adatokat:

A polgármester jelentése

szerint a rendőrség lopásért 8, verekedésért 3, rendőri kihágásért 127 egyént tartóztatott le. Eltolonczolt a városról 35, továbbított vidékről érkező 50, kényszerüléssel kiutasított 12 csavargót. Az első fokú iparhatóság különböző iparágak önálló gyakorolhatására 21 egyént látott el igazolvánnyal, — munkakönyvet pedig kiadott 91 darabot.

A katonaság létszáma volt: közös hadseregbeli 1418 ember 220 lóval, honvéd 948 ember 188 lóval, együtt 2366 ember 408 lóval.

A lakosság állami adó fejében befizetett 12440 forint, továbbá befolyt idegen adó 412 frt, idegen illeték 3695 frt, közmunkaváltság 210 frt, utadó 1027 frt, 6½% os pótdó (járdaadó, tüzi- és államizma váltság) 319 forint.

A t. főorvos jelenté,

hogy a közegészségügyi állapot júniusban, kedvezőbb volt, mint májusban. Megbetegedések kevesebb számmal fordultak elő, a járványos betegségek is ritkábban észleltek.

A megbetegedések leginkább az emésztő szervek hurutos bántalmaiból — különösen a csecsemők bélhurutjából állottak. Heveny ragályos betegségek közül szörványosan ronsoló toroklob, (egy haláleset.) vörheny (9 halálozás) kanyaró (1 halálozás) és hökn hurut észleltek.

Született a város bel- és külterületén. Helv. hitv. (Miért nem ev. ref.?) 143, : kath. 44, ág. ev. 4, izr. 18. Összesen 209. — 100 fiu, 109 leány. Ezek közül törvénytelen volt 31, vagyis 15%. Halvaszületett 11.

Meghalt: Helv. hitv. 123, r. kath. 36, ág. ev. 2, izr. 6, összesen 173. — 95 fér fi 78 nő. A szaporodás 36.

Házasságra lépett: Helv. hitv. 35 pár, r. kath. 4 pár, ág. ev. 1 pár, izr. 6 pár, összesen 46 pár.

A kir. pénzügyigazgató jelentése

szerint egyenes adóban 13,245 forint 29 kr fizettetett be, 1194 frttal kevesebb, mint a múlt évi júniusban. A folyó évi június hó végén mutatkozó 188,660 frt hátralék 1438

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája.

Jobb így.

— Irta: Csongorj Károly. —

Szép volt, isteni volt.

Gömbölyű kis arca kipirult, holló-hajával szabadon enyelgett a szél, szeme ragyogott, keble ésbontóan pihegett.

— Akármint mond is báró ur -- szolt Lukréczia a mellette ügétő csinos huszártiszthez -- én amellett maradok: igazi erély, igazi nagyság manapság csak a polgári elem képviselői között található.

A báró mosolygott.

— Ez a minta férfiu tehát, ki a grófné szemei előtt lebeg, valami becsületes szappanfőző, ketekető vagy szabólegény?

— Valóban becsületes munkás ember, akárminő foglalkozást űz is.

A báró akaratlanul is visszarántotta szürkéjét.

— Ha tehát egy ilyen becsületes munkás ember elég vakmerő volna megkérni kezét, ugy..."

— Ugy vakmerőségével talán czélt is érne, bár tudom, hogy atyám rideg gögje sok akadályt gördítene egy polgári kérést utjába.

* * *

Fenti regény töredéket Fércezi abból az újságból olvasta, melybe a hentes hat kr

áru szalonából álló szerény vacsoráját csavarta. Fércezi növekvő érdeklődéssel olvasta e történetet, vad sietséggel költvén el e közben a szalonát. Egy dörgő „Eljen“-nel jutalmazta meg a nemes grófkisasszonyt, hogy a bárót olyan bagyszerűen lefőzte. -- És Fércezi legnagyobb sajnálatára a hentes profán kezei idő előtt beavatkoztak az érdekesítő históriába.

Egy eddig nem ismert érzés járta át a szabó egész valóját. A grófi hölgy holló-haja villogó szeme felvilágosodott gondolkozásu pihenő keble mind előtte lebegett, láthatóan, kézzel foghatóan, bódító szépségben. A váráserejű szerelem rabbá tette az ifju szívet. Szerelmes lett -- szerelmes annak a regénynek a hősnőjébe, melybe szá onnája be vala csavarva. Egész éjjel nem aludt. Első szerelmének azur kék egere vészjtósló felnök tornyosultak. Nem mintba kételkedett volna szerelme tárgyának létezésében? A viláért sem! A nyomtatott betűk iránt érzett tisztelet sokkal mélyebben gyökerezett ártatlan gyermekies kedélyében sem hogy zavarhatta volna az a skeptikus gondolat, hogy a grófi kisasszony, holló-hajával, villogó tekintetével s egyéb részletezett bájaival talán csak a levegőből van véve. Egészen más természetű kétélyek üttek el Fércezi ágyától a csendes Morfeust.

Éjjeli 11 órától 12-ig az a gondolat gyötörte, hogy vajjon számíthat-e szerelme viszonzásra.

E tárgyra vonatkozó és önnön magával

folytatott zajos vita után Fércezi e kérdésre tekintettel arra a fenkölt szellemre valló nyilatkozatra, melyel a gróf kisasszony a munka emberéért sikra szállott -- egyhangu „igen“-nel felelt.

Éjféltől hajnali két óráig pedig a féltékenység gyötörte. Mit akar ez a pöffeszkedő báró? Honnan jön, hova lovagol „ő“-vele? Voltaképpen mért is lovagolnak együtt?

De erre megnyugtató választ talált. Hisz a gróf kisasszony, a mint megjegyzéseiből láthatni, teljesen felismerte ennek a gyűlöletes férfinak léhaságát, szemtelen pöffeszkedését. Erről az oldalról tehát veszélytől tartani megbocsáthatlan kishitűség lenne. De az apa, az őseire büs ke arisztokrata papa? Reggei három óráig kizozta ez a szegény szabót. Bele fog-e egyezni ez a rideg főur leánya választásába?

Biz az aligha nem kemény harcz lesz. Ördög és pokol, csak enged majd az öreg, ha belátja, hogy leánya -- boldogsága forog koczán?!

Végre barátságosabb képek elűzték e sötét gondokat. Négy óra tájt már rózsaszínben látta a jövőt. Mint boldog férj beköltözik a grófi sástészekbe. Lukrétia tenyerén hordja. Sétálgat a parkban, lovagol, kocsikázik, stb. A bárónak udvariasan, de határozottan megmondja, hogy épenséggel feles eges. Bor, pecsenye és többféle lesz quantum satis. Az ollót s fűt természetesen a sutba dobja. Igen ám, ha a gróf kisasszony

forinttal kevesebb a múlt évi június végén fennállott adóhátraléknál.

Hadmentességi díj 50 frt, bélyegjövődék, (a megyét is beszámítva) 13,452 frt, jogilleték 4454 frt, díjjövődék 469 frt, dohányjövődék (a megye fogyasztásával együtt) 49,072 forint, határvám jövődék 3621 frt, fogyasztási és italdó 4947 forint folyt be. A múlt évi június havi bevétellel szemben 21,077 frt feltűnően nagy csökkenés mutatkozik a kincstári jövődéknél.

Kulturharcz.

— A ref. presbiterium határozata. —

Debreczen, július 6.

„A debreczeni kulturharcz“ czímen közlő vezércikkelyt a Debreczeni Reggeli Ujság, a helybeli ev. ref. presbiterium országoszerzte feltűnést okozott ama határozatának meghozatala alkalmából, amelylyel megtagadta a közoktatásügyi kormány által az iskolák vagyoni állapotáról kért kimutatás beszoigáltatását. Laptársunk — amint tárgyilagosságból másként nem is cselekedhetett, — megütözközését fejezi ki a különös határozat felett, melyet éppen a protestáns autonómia érdekében keményen elítél, mint a féltékenyen őrzött autonómia nézve veszedelmes tünetet. — Mert ha a többi egyházak is a debreczeni példa után indulnának, könnyen támadhat valami áramlat, amely a *liberalizmus nevében* fogja kényszeríteni a protestantizmust autonómiájának megcsönkítésére vagy teljes feladására. — Másfelül pedig kimutatja említett laptársunk, hogy állami és nemzeti érdek az — aminek pedig a magyar protestantizmus mindig legbübb védője volt — hogy a statisztika szemüvegén keresztül, mindent tisztán és igazán lássuk, ami a magyar közművelődés előhaladottságának és fejlett eszközeinek feltűntetésére szükséges.

Ami laptársunknak azt a kívánságát illeti, hogy a kir. tanfelügyelő magyarázza meg a közönségnek, hogy a protestáns autonómiát megsemmisíteni a maga részéről egyelőre nem szándékozik, — nem az ő, — ha-

nem a szerkesztőség nevében kijelentjük, hogy az ügy többé nem tartozik ő reá.

Majd elintézi azt a közoktatásügyi miniszter, — a kinek közvetlenül a püspöki hivatalhoz intézett és onnan a presbiteriumhoz terjesztett rendeletét érte az a határozottan *törvényellenes visszautasítás*.

Ugyanis, legelőször a kir. tanfelügyelő írott át az ev. ref. iskolaszékhez, hogy az 1876. évi XXVII. t. cz. értelmében küldje meg neki az egyház által fenntartott iskolák vagyoni viszonyaira vonatkozó statisztikai adatokat. — Ezeket az iskolaszék eddig minden akadékoskodás nélkül mindig közölte a kir. tanfelügyelővel.

Ezuttal azonban nem úgy történt. Az iskolaszék elnöke, *Némethy Lajos* lelkész betegeskedvén, *Kiss Albert* lelkész, orsz. képviselő helyettesítette.

A képviselő-lelkész ur, nem tudjuk micsoda felfogásból indulva ki, — a kir. tanfelügyelőhöz vissza írott, hogy forduljon a püspökhöz és ha ez utasítani fogja az iskolaszéket a kért adatok kiadására, — hát akkor ki fogják szolgáltatni.

A tanfelügyelő pedig, szorosán alkalmazkodni akarván a törvényhez, mely szerint ő közvetlenül az iskolaszékkel érintkezhet ilyen iskolai ügyekben, — az esetről jelentést tett a kultuszminiszterhez, a ki aztán egyenesen *Kiss Aron* püspökhöz írott le, megmagyarázván, hogy az ilyen adatok kiadása kötelessége az iskolaszéknek.

Az ügy mégis a presbiterium gyűlése elé került, ahol a más ösmeretes határozatot hozták reá.

Arra a kérdésre, hová fog vezetni ez a miniszterrel, az államhatalommal való kicsinyes huzalkodás, — azt felelhetjük, — hogy vagy visszaszívja határozatát a rosszul suggerált nagy tiszteletű presbiterium, — vagy pedig, ha ennél a kérdésnél is éppen olyan következetes akar maradni, mint az esperesével való konfliktusnál tette, kapni fog olyan *orrot*, amilyenben már

nem egyszer volt részök a nemzetiségek egy egyházainak és főpapjainak.

A debreczeni presbiterium talán csak nem irigyelte meg az ilyen, *Strossmayerékhez* ez illő *kitüntetőst*?! (— s.)

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, e d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk akadémiája palotájában.

Zeneestély a „Bika“ kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „angol királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Sétahangverseny a „Margit“-fürdő vendéglő disztermében minden vasárnap délután 4 órákor a 39 gyalogezred zenekara.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatartás. A közegyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kezdés a 2. előkészítő csoport. Szerdán a 3. és a 4. előkészítő csoport.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órákor.

— **Mérnökök kirándítása.** A f. hó 14. és következő napjain Erdélyben, Háromszéken megtartandó *mérnöki összejövetelre* Debreczenből is történtek bejelentések. Az itteni kultur-mérnöki hivatalbó *Katona Béla* és *Böchl Károly* mérnökök mennek el a sok szórakozást és tapasztalatot ígérő összejövetelre, melyet az erdélyi-részimérnökök rendeznek. A társaság Háromszék megye kiváló érdekességeit, nagyszámu furdóit, a barlangjait és egyéb nevezetességeit fogja megtekinteni.

nem rajongna annyira a becsületes munkáért? Ej no, majd megegyeznek!

Igazán csodálatos, hogy gyakran minő csekélységekben hiúsulnak meg a legszebb tervek. Csak másnap jutott eszébe, hogy nem is tudja *Lukretia* lakását s hogy erről valószínűleg az előző vagy jövő lapszámokban lesz valami. Még egy baj volt, a lap czímét sem tudta. Atszaladt a henteshez.

Hiába!

Ama bizonyos lapból nem találtak már egy darabkát sem.

Férczi tönkre volt silányítva. Csak nem indulhat neki a világnak, mint valami mesebeli herceg a forrón szeretett *Lukretia* keresésére. Buskomorságba esett, mely később agyvelő gyuladásba ment át. Ifju erős természetű legyőzte ugyan a betegséget, de lelki nyugalma, vidám kedélye oda volt. A szép amazon kitörülhetetlen nyomokat hagyott lelkén.

Az idő telt és Férczi megöszült. Elvett egy módos, éltes özeget s üzletet nyitott. Reménytelen szenvedélyének fájdalmai csillapultak ugyan, de szíve azonban még mindig *Lukretia*é volt. Sokszor hallotta, felesége, hogy álmában a nevet suttogja, a mi sok csete-patét okozott. Fércziné azonban derék, okos asszony volt. A mikor kitudta férje szavaiból, hogy egykor valami gróf kisasszonyt — a kite halálosan beleszeretett — a gögös papa ellenérere el akart venni, de a dolog ismeretlen s kikutathatatlan okok

miatt nem sikerült, elhallgatott. A gyöngéd érzelmű derék hölgy nem akarta feltépni a beheggedt sebeket.

* * *

Husz év mulva Férczi ur nejevel, magzataival s segédeivel kis kertjében ült és megaranyozva a lenyugvó esillag óriás utolsó sugaraitól — vacsorázott. Vacora után ellenállhatatlan vágya támadt egy kis liptói turó után.

— Szaladjon csak *Jankó* — szolt egyik fiához — s hozz egy kis turót. Nesze egy hatos.

Jankó megy s rövid idő mulva hozza a kívánt turót.

Sokszor igazán különös játékot űz a sors az emberekkel. A szatócs a turót egy régi elsárgult ujság papírba göngyöltte, mely ujság a „*Lukretia gróf kisasszony*“ czímű regény befejező részét közölte.

Mig evett, belepislantott Férczi ur a lapba. Felszökött, mintha vipere (vipera amodytes) marta volna meg.

— Mi az, háboru lesz? — kérdi a megremült Fércziné.

Férje merően a lapra bámult.

— Hm, — szolt egy kis idő mulva tompa, rekedt hangon — tehát mégis hozzá ment. Lám, lám, ezt nem hittem volna.

— Az Isten áldjon meg, hát kiről beszélsz? Hé? — kiáltott az asszony.

— *Lukrecziáról!*

— Ugy, ugy! nos, hogy megy a dolga szegénykének?

Férczi remegő hangon olvasá:

— Husz esztendő telt el azon emlékezetes sétalovaglás óta. *Lukreczia* kisasszonyt és a bárót mint boldog házaspárt látjuk viszont, körülveve egy sereg piros-pozsgás gyermekkel. A „sásfészek“ erkélyén találjuk — a naplementében gyönyörködnek.

— Nos, nem bántad meg *Lukreczia* — tréfált a báró — hogy valami becsületes munkásember helyett nekem adtad kis kezdetet?

Mosolyogva válaszolt *Lukreczia*:

— Elyben még mindig a munka emberei mellett vagyok s ha akkor az igazira ráakadok, bizonyosan hozzá és nem hozzád mentem volna. Különben ha így határozta a sors, ám legyen.

— Na, na, vigyázz te kis boszorkány, — szolt nevetve a báró és elérzékenyülve átölelték egymást.

Könyves szemekkel tette le a lapot Férczi.

— Igazad van *Lukreczia*, a sors más-ként határozott. Ha meggondolom, hogy nélkülöd is tisztességes ellátáshoz és derék aszszonyhoz jutottam s hogy mindig veszélyes dolog mint egyszerű mesterember egy gögös és büszke családba beházásodni, — akkor bizony azt kell mondanom, talán jobb így!

— Ugy van — erősíté meg az asszony s meghatottan egymásra borultak.

— **Isteniszteletek.** Holnap, vasárnap délután az ev. ref. templomban a következők tartanak hitszónoklatokat: A nagytemplomban **Ferenczy Imre** s. lelkész, a kis templomban **Dicsőfi József** lelkész, a Kossuth-utcai templomban **Könyves Tóth Kálmán** lelkész, az ispotályi templomban **Nagy Gyula** vallástanár. A szentanna-utcai róm. kath. plébánián reggel 7 órakor **Heilinger József** árvaházi felügyelő tart csendes misét, 8 órakor pedig **Türkányi Péter** elemiiskolai igazgató. 9 órakor **Molnár Kálmán** tartja az énekes szent misét, utána szintén ő mond egyházi beszédet; 1/2 12 órakor **Pálffy Béla** misézik. Délután 3 órakor litánia lesz s négy órakor a rózsafüzér társaság tartja meg rendes ájtatosságát. — Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor **Móhr Béla** segédlelkész tart istentiszteletet.

— **A művészestély műsora.** A debreczeni írók, birlapírók, művészek és irodalombarátok körének, az Otthonnak, előkészítő bizottsága a jövő héten szombaton, július 14-án a Margit fürdő disztermében az Otthon javára művészestélyt rendez, amelynek műsora a következő: 1. **Nyitány.** Előadja a Magyar testvérek zenekara. 2. **Prológ.** 3. **Szózat.** Éneklé a debreczeni dalegylet. 4. **Hegedű szóló.** A „Cremonai hegedűs“ operából. Előadja **Gallyasi Paula** kisasszony. 5. **Aria.** Hunyady László operából. Éneklé **Németh János** ur zongora kísérettel. 6. **Magánjelenet.** Előadja **Mándoky Béla** ur. 7. **„Nocturn“** Fittó Margittól Éneklé **Gallyasi Paula** kisasszony. 8. **Népdal egyveleg.** Éneklé **Sátrány Lajos** ur. 9. **Fehér Othello** vigjáték egy felvonásban. Előadják **Püspöky Imre** ur **Kiss Irén**, **Gallyasi Paula** s. a és **Krémer Jenő**. 10. **„Csak ne nagyon“.** Kottós a Bányamester operettből. **Gallyasi Paula** k. a. és **Németh János**. 11. **Magyar népdalok.** Éneklé a debreczeni dalegylet. 12. **Rákóczy induló.** Előadja a Magyar testvérek zenekara. A művészestélyre jegyre előre válthatók: **Szenekirályi Tivadar**, **László Albert**, **Békés Lajos** urak üzletében és **Mihálovics István** ur gyógyszerárán. Első hely 1 frt 50 kr. második hely 1 frt. Harmadik hely 70 kr. Álló hely 30 kr.

— **A nemesi családfák igazolása.** A belügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz a kamarási és egyéb ősfák hitelesítése körül követendő eljárásról. Eszerint jövőben az ősfákra vonatkozó igazoló adatokat maga a belügyminiszter fogja megvizsgálni, mellőzve az eddig megkívánt alispáni hitelesítési záradékot. E helyett az alispán köteles igazolni, hogy az ősfán megnevezettek csakugyan azon családkhoz tartoznak. Minden családi ősfá felszerelendő a családi leszármazást, az ősfán előforduló családok nemességét és az előnevek és címek használhatóságának jogosultságát tanúsító igazolványokkal. Ahol a vérségi összeköttetés okmányokkal nem igazolható, a családtagok bizonyítványai pótolhatják. Az ősfán előforduló külföldi családok nemessége az illető államok nemesi főhatósága, — Ausztriában a belügyminiszter — által igazolandó.

— **Pokorny altábornagy Debreczenen.** Mielőtt házi ezredünk elindulna a királyi gyakorlatra, augusztus 10.-én, még egyszer szemle alá veszi a zászlóaljokat, a hadosztály parancsnok, **Pokorny Herman** altábornagy, ki tegnap előtt érkezett Debreczenbe Nagyváradról, állomáshelyéről. Tegnap reggel jókor kimentek a katonák a sámsomi dombokra, ahol aztán a délelőtt folyamán gyakorlat közben tekintete meg őket az altábornagy s teljes megelégedését nyilvánította a szabatosan végzett gyakorlatok felett. Délben a „Pavillon“ laktanya tisztí étkezőjében ebédelt, mialatt az ezred zenekara átszött. A hadosztály-parancsnok ma este utazik vissza Nagyváradra.

— **Műkedvelő előadás.** Már megemlékeztünk azon műkedvelő előadásról, melyet ügybuzgó fiatal emberek rendeznek augusztus hó 4-én a Kossuth Lajos szobor alapja növelésére. Ez alkalommal a Csiky „Bubo-

rékok“ című 3 felvonásos vigjátéka kerül színre. Serényen folynak már is a próbák. A nagyobb szerepeket következő kisasszonyok és urak vállalták el: **Szidóniát** **Varga Etelka**, **Szerafont** **Gergely Ida**, **Szeraczkynét** **Püspöky Rózsika**, **Malvint** **Törő Karolin**, **Solmayt** **Csokonai Vitéz Mihály**, **Demetert** **Vajna Károly**, **Róbertet** **Borsy Gyula**, **Tamást** **Tóth Sándor**, **Czuport** ifj. **Szteriády Sándor** játssa. Közreműködnek még **Gergely Rózsika**, **Fábián Teréz**, **Saáry Irma** és **Saáry Rózsika**, kisasszonyok és **Zengevald Gyula**, **Rudolf János**, **Kállay János**, **Ludvig János**, **Károlyi Béla**, **Győrffy Imre**, **Szabó Zsigmond**. — Jegyek az előadásra már 15-től kaphatók lesznek a főtéri nagyobb üzletekben. — Ujból felhívjuk a közönség figyelmét e nemes célra rendezendő előadásra.

— **Bírósági joggyakorokok.** A debreczeni ítélőtábla elnöke **Vidovich Ödön** végzet joghallgatót, **Zimmermann Kálmán** jogszigoriot a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében segélydijs joggyakorokká, **Egry István** végzett joghallgatót, a debreczeni ítélőtábla kerületébe díjtalanul joggyakorokká, nevezte ki.

— **A községi szegényház építése.** A községi szegényházat tudvaleg a volt vágóhídi laktanya épületéből alakítják át kellő kibővítéssel. A munkálatokra egyetlen egy ajánlat érkezett: **Horváth János** és **Biczó** építőmestereké, a kik a 19,909 frt 27 kr előirányzati költségből 1%-ot engedtek, vagyis 19,710 frtért voltak hajlandók az építést elvállalni. A tanács tekintettel az árendésre és vállalkozók ösmert megbízható voltára, őket bizta meg az építéssel. Együttal kötelezte őket, hogy a munkát azonnal kezdjék meg és f. évi szeptember 1-jére minden körülmények között fejezzék be. Vállalkozók már hozzá is fogtak az építéshez. Így a szegényház, mely 180 munkaképtelen, közsegélyre szorult szegényt fogadhat be, még az idén átadható lesz emberbaráti rendeltetésének.

— **Beverte a fejét,** még eddig ismeretlen tettes **Vagner János** lovardabeli kocsiinak. Az előadás alkalmával a hasitékoknál sok ember állott s **Vagner** elküldte őket. Egyik azonban közülök megharagudott ezért **Vagnerre** s botjával három csapást mért **Vagner** fejére s elszaladt. A rendőrség még akkor üldözötte vette a tettest, de ennek sikerült megugrani.

— **Ledőlét kémény.** Tegnap d. u. a hatvankerületi nyugati soron a **Balajti-féle** házban egy két méter magas kémény ledől. A kémény a szomszédos **Gottlieb-féle** házba esett át s csekély hiba, hogy szerencsétlenséget nem okozott. A ház tulajdonosa **Gottlieb** azon a helyen járt, hol az összedőlő kémény átesett s ha idejekorán nem ugrik félre, a kövek agyonnyomják. A rendőrség intézkedhetnék, hogy a kémény még megmaradt részét lebontsák s a többi szintén roskadozó kéményeket kijavítsák, hogy ezáltal eleje vétessek a netán előidézhető szerencsétlenségeknek.

— **Az iparos ifjuság önképző egylete** által a nagy erdei polgári lövölde mellett e terület fenyvesben holnap tartandó „Batyú mulatságon“ Debreczen város elkelő iparos családjainak leány tagjai fogják az ital és étel nemek kiszolgálását eszközölni és pedig **Sneider Anna**, **Tulnik Mariska**, **Nagy Erzsike**, **Kubinyi Ida** és **Nella**, **Matlok Hermina**, **Lőrincz Anna**, **Jungrác Nelli**, **Surina Gizella**, **Mészáros Erzsike**, **Mészáros Mariska**, kisasszonyok és ifj. **Csikes Ferenczné** asszony. A zóna levelezőlapok elárusítását pedig: **Menyhárt Róza**, **Sári Irma**, **Jurides Paula**, **Nagy Ilonka** és **Fülöp Mariska** kisasszonyok voltak szívesek elvállalni. Vacsora alatt és táncszünet alkalmával a dalkör fog több jót betanult dalművet énekelni. A mulatság tényét és sikerét nagyban fogja emelni azon

körülmény, hogy **Menyhárt Róza** kisasszony egy vig monolog előadásával fogja a közönséget szórakoztatni. Az egylet tagjai közül táncszünetek alkalmával részint komoly részint vig szavakat adnak elő: **Madarász Gyula**, **Klein Mór**, **Fischer Ferencz**, **Papp József** és **Ungár Béla** urak. Kedvezőtlen idő esetében a mulatság a polgári lövölde nagy termében fog megtartatni.

— **Gazdák figyelmébe.** Aratás idejében mindennap előfordul, hogy a vasuti töltések mentén felhalmozott termények a mozdonyból kiugrott szikrától tüzet fognak s ilyenkor egy a learatott termésben, valamint másban is kiszámíthatlan károkat esnek. A m. á. vasutak igazgatósága, hogy ezt a gyakran előforduló tüzeseteket megakadályozza, ártit a IV. ker. rendőrséghez, hogy a gazdaközönséget értesítse, miszerint terméseiket a vasutestől 130 méternyire rakják, mert ellenkező esetben a törtéendő károkat az igazgatóság nem vállal felelősséget.

— **Felfedezett bünbarlang.** Fenti czim alatt megirtuk már lapunkban, hogy a rendőrség **Lóki András** péterfia utcai lakásán bünbarlangot fedezett fel, hogy a férj és feleség évek óta üzték erkölcsstelen kufarkodásukat. A rendőrség ez ügyben már meghozta ítéletét. **Lóki András** s nejét szül. **Tóth Julián**át érzékeny pénzbüntetéssel sújtotta s örökre kiűjtotta őket Debreczen város területéről.

— **A Gönczy-egyesület a millenniumon.** A hajdumegyei Gönczy-egyesület, mint értesülünk, a jövő, millenáris évben nemcsak az egyetemes tanügyi kongresszuson vesz részt, hanem közgyűlését a millenniumi kiállítás alkalmával annak területén fogja megtartani. Az egyesület azzal a kérelemmel fordul a helyi törvényhatóságokhoz, hogy az egyesületet, tagjainak a közgyűlésen való megjelenhetőségük céljából anyagi támogatásban részesítse.

— **A debreczeni kivitt sertéspiacz számára jogokat és kedvezményeket kérő küldöttség** tegnapelőtt tisztelgett a földmivelésügyi miniszteriumban, hogy ott át adja a gazdasági egyesület feliratát. A **Simouffy Imre** kir. tanácsos polgármester által vezetett küldöttség nem találta sem a földmivelésügyi minisztert, sem államtitkárát, akik mindketten fürdön vannak egészségük helyre állítása végett. A küldöttség **Liptai** miniszteri tanácsos, az állategészségügyi osztály főnöke fogadta lekötelező nyájjassággal; ő vette át a kérvényt is. Válasza körülbelül meggyegyezik azzal, amit **Festetics Andor** gr. földmivelésügyi miniszter a szintén nemzetközi sertés vásár engedélyezésében utazó b. gyulai küldöttségnek adott. — **Öszirtén** megmondotta a miniszteri tanácsos ur is, hogy Magyarországon új nemzetközi sertéspiaczok engedélyezése a külföldi államokkal fennálló szerződések miatt sok nehézségbe ütközik s azt úgy Ausztriával, mint Németországgal folytatandó hosszas tárgyalásoknak s ezen államok beleegyezésének kell megelőznie. A debreczenieknek adott válasz azt a biztató benyomást tette a küldöttségre, hogy a kormányban a fennforgó nehézségek dacára is meg van a hajlandóság sertéskereskedelmünk decentralizálására és **Kőbányán** kívül, melynek nemzetközi jellege továbbra is megmaradna, még néhány hasonló jogokkal felruházandó sertéskivitteli piacznak felállítására. — Debreczen jelentőségét a sertéskereskedelemben és hivatottságát arra, hogy gócpontja legyen olyan sertésüzletnek, mely nagy kivitelre kedvezmények mellett dolgozik, a miniszteri tanácsos is elismerte. Határozott nyilatkozatot

azonban ő még kevésbé tehetett, mint a miniszter. Annnyit mégis kijelentett, hogy az ügyet alapos megfontolás tárgyává teszik. A küldöttség egy része már haza érkezett. A polgármestert ma estére, vagy holnapra várják haza.

— **A Fráter család gyásza.** A megyénkben és Biharmegyében kiterjedt rokonsággal bíró, előkelő Fráter családot ismét gyász érte. Szárazajtai *Ince* Kálmáné, született *ippi* és ékeserői *Fráter* Gabriella a múlt hónap 26-án 38 éves korában Érsemlyénben meghalt.

— **A selmeczbányaiak köszönete.** A selmeczbányai bányász- és erdész-akadémia igazgatósága ma levélben köszöni meg azt a vendégszerető fogadtatást, melyben az akadémia hallgatói a múlt hónap 9–12 napjain Debreczenben részesültek. A tanács-hoz érkezett köszönő levél így hangzik: „Kedves kötelességünknek tartjuk ezennel mély köszönetünket kifejezni azon szives vendégszeretetért, melylyel Debreczen sz. kir. város és annak tekintetes tanácsa intézetünk tanárait és III. éves erdész hallgatóit az ez évi nagy gyakorlat alkalmával fogadni s ez által annak sikerét előmozdítani kegyeskedett.”

— **A Gönczy-egyesület közgyűlése.** A hajdumegyei Gönczy-egyesület ma délelőtti évi rendes közgyűlést tartott a városháza nagytermében. A vidéki és helybeli tagok elég szép számmal jelentek meg. *Kovács* Lajos elnök tanító-képzési igazgató nyitotta meg magvas, lendületes szép beszéddel az egyesület tanácskozásait. Utána *Thót* László titkár olvasta fel tetszéssel fogadott évi jelentését az egyesület működéséről. Majd *Ritók* István kabai tanító tartott érdekes felolvasást „A testi nevelés a népiszkolákban” címmel. Felolvasót zajosan megéljenzték. *Eötvös* K. Lajos kir. tanfelügyelő indítványára köszönettel fogadták el *Orelt* Lajos orsz. tanítói arvházi igazgatónak azon ajánlatát, hogy ő a nagy vakációban díjtalanul oktatást ad az önként jelentkező tanítóknak a kézügyesítő munkanemekből. Erről a tanterület tanítóit buzdító felhívás kíséretében értesíteni fogják. A gyűlés ezután *Dávid* Mihály alelnök vezetése alatt folyt tovább; a midőn is *Kuti* Zsigmond a központi bizottság titkára számolt be a bizottság tevékeny munkásságáról. E jelentésben foglaltatott az örvedetes eredmény is, hogy a múlt évben rendezett tanszerkiállítás a Gönczy-egyesület „Otthona” és a tanszer muzeum számára 3100 forint felüli jövedelmet hozott könyvek és taneszközök alakjában. — A gyűlésnek ezen kívül több más tárgya is volt. Tanácskozás után a tagok bankettre gyűltek össze a Margit-fürdőben.

— **Debreczeni mintára.** Közvágóhidunknak messze földön híre jár. A provinczán nincs is párja ma. Nem csoda, ha Kolozsvárról, Szabadkáról és más vidéki városokból a tanács ide küldi tagjait, hogy személyesen is győződjenek meg vágóhidunk berendezéséről. Ma pedig Hód-Mezővásárhely város tanácsa kereste meg a városi hatóságot, hogy a közvágóhid terveit és költségvetését küldje meg betekintés végett.

— **Közeledik a tél.** Hihetetlen az még most, de az alábbiakból láthatjuk, hogy bizony igaz ez, dacára annak, hogy a kánikulai meleg elől mindenki megszökik Debreczenből. S meg az is különös, hogy a tél közeledtével, az illető, kinek cselekedetéből következtetjük, nem a ruházatról gondoskodik első ízben, hanem a fejénél kezdi, azt akarja megóvni a hidegtől s bizonyára lassanként igyekezni fog a többi téli ruhaneműt is beszerezni, mint a hogy beszerezte a fejvédőt — a sapkát. Tegnap délelőtt *Hütter* Károly dr. cselédje több ruhaneműt tett ki szellőztetés végett a folyosóra. A téli ruhaneműek között volt egy 15 frtos asztrakán sapka is. Alkalmos pillanatot felhasználva, ismeretlen tettes felment *Hütter* dr. piacz-utcai lakásának folyosójára, hol a ruhane-

műek voltak s az asztrakán-sapkát ellopta. Szegény tolvaj! Hiszen válogathatott volna a ruhák közül s már téli felsőről is gondoskodhatott volna, mert egy 80 frtos felső-kabát is ott volt, de úgy látszik, a tolvaj másutt is akar szerencsét próbálni. A rendőrség keresi az „időjós” tolvajt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az elhunytak jó barátai és ismerősei, különösen az üzletvezetőségi és állomási tisztikar, továbbá az altisztek s többi állomási alkalmazottak, kik f. hó 4-ikén drága halottunk végtisztességének megadására megjelentek és ezáltal segítettek a pótolhatlan veszteség fölötti fájdalomkat elviselni, fogadják egyenkint s valamennyien legmélyebben érzett hálánk kifejezését. Debreczen, 1895. július 5. *Uhr* Ágoston és neje.

— **Hadcsoportok élelmezése.** Ezennel az érdekelt kereskedelmi köröknek tudomására juttatjuk, hogy a cs. és kir. katonai élelmezési raktár Munkácson, a Máramaros-Szigeten, Szatmárt és Nyiregyházán állomásozó katonai csapatok részére szükségelendő: széna, ágy-alom és szecska-szalma, kemény és lágy tűzifa és kőszén szállítására nyilvános árlejtési pályázatot hirdett. — A mennyiben a versenytárgyalás Várpalánkán (Munkács mellett) f. hó 23-án fog megtartani, az ezen pályázatban résztvenni óhajtok az eredeti pályázati hirdetményt a kamara irodájában (Hatvan-utca, saját ház) a rendes hivatalos órákban, a pályázati feltételeket pedig a cs. és kir. katonai élelmezési raktár irodájában Munkácson megtekinthetik.

— **Koldus, ki verekedik, ha nem kap.** *Tóglási* Ferencz koldulással keresi kenyerét s háziról házra jár mindennap s a hol nem kapott, megveri azt, ki elutasítja. Ma reggel hasonló módon cselekedett a *Miklós* utcán, hol egy kis cselédet vert meg, de a rendőrök megröpték s bekisérték.

— **Algymnaziumt végzett,** tisztességes fiatal embernek *Kuncz* József és *Tárca* czég üzletében gyakornokul fölvetetnek.

— **Talált esernyő.** Tegnap este a lovardában *Pinczés* András ev. ref. lelkész egy esernyőt talált, melyet átadott a szolgálatot teljesítő rendőrbiztosnak. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti a II. ker. rendőrkapitányságnál.

Lefőzött szerelmesek.

— Saját tudósítónktól. —

Hárman valának együtt a kocsmában s itták a bicskanyitót. A három busmagyar egyike a 40–60 év között lévő *Paksi* Márton volt, ki ravaszul csillogó szemekkel tekintett két cimborájára, a katonaságtól csak ősszel hazakerült: *Kiss* Pál és *Tóth* Andrásra, kik a kecskelábu asztalra könyökölve panaszkodtak egymásnak szerelmi bajaikat; mind a ketten egyet szerettek és pedig reménytelenül.

— Pedig szép az az asszony — sóhajtott fel *Kiss* Pál — lehoznám érte a csillagokat az égről.

— Én meg visszaraknám azokat a helyükre, — mondá *Tóth* András.

Az öreg *Paksi*, ki a legényekkel szintén egy bajban szenvedett, — ravaszul pislogott szürke szemével.

— Hát aztán tisztában vagytok-e már a dologgal, öcsök?

A legények busan intettek fejeikkel s nagyot kortyintottak a hosszonyakuból.

A hajnal hasadása vetette haza embereinket, kik jókedvvel, danolva haladtak végig az utcákon. Sokat beszélt nekik az öreg *Paksi*, s a sok jó tanács ellátta őket, az hozta meg kedvüket.

Kiss Pál és *Tóth* András másnap még kissé pityókásan állítottak be a járásbíróshoz. *Kiss* Pál vitte a szót.

— Hát tudják-e már, ki gyújtotta fel a Bozsó Pista óját?

Nagyot nézett a járásbíró.

— Talán ti tudjátok?

— Megkövetem aláson, éppen ezért jöt-

tünk ide, mivel mi láttuk is. Az özvegy *Horvát* Gyurkáné volt az.

A járásbíró jegyzőkönyvet, vett föl s letartóztatta az özvegyet, aki sirva tagadta a tett elkövetését. Hiába, mert a tanúk egybehangzóan őt vádolták a tett elkövetésével. Nyolcz napig ült már a menyecske a börtönben, mikor *Kiss* Pál nagyot gondolt, nagyot ivott.

— Kiszabadítom az asszonyt, gondolta, hálából szeretni fog.

Fontos léptekkel, mint az egy szabadítóhoz illik ballagott *Kiss* a járásbíróshoz. Mikor kógogtatott a járásbíró ajtaján, megnyitott az ajtó, s tágranyitott szemekkel látta, hogy *Tóth* cimborát fegyveres ember kíséri.

Belépett s előadta a járásbírósnak, hogy voltaképen nem *Horváthné* volt a gyújtogató és ő nem is látott semmit, s a feljelentést csakis azért tette, mert nem akarta őt szeretni, tehát bosszút akart rajta állítani. Külömben pedig a bosszu tervét az öreg *Paksi* Márton főzte ki. Bocssássák el hát az asszonyt. A járásbíró az ártatlan asszonyt, miután *Kiss* Pál ezen vallomása megerősítette a szintén ugyanazon járatban volt *Tóth* András vallomását, — el is bocsátotta rögtön, de ott tartotta *Kiss* Pált ép úgy, mint *Tóth* Andrást, a kik most hamis vád címén hűsölnek s fognak is hűsölni jó hosszú ideig.

Az öreg *Paksi* Márton meg, ki ellen *Kiss* Pál a felbujtást nem tudta igazolni — mert *Tóth* erről mit sem akar tudni — nagyot nevetett a markába s harmadnapra beburkolkodott a szép asszonyhoz, ki szerelmmel hálálta meg az öregnek azt a közbenjárását, hogy rávette a legényeket, hogy a hamis vádat visszavonván, jóvá tegyék hibájukat.

Az öreg szerelmes ravaszul lefőzte két vetélytársát, mint megmentő vouult be a boldogság hajlékába.

P.—t.

Táviratok.

Az egyházpólitikai rendeletek.

Budapest, július 6. (A *Debr. Ell.* ered. táv. Ér. d. u. 3 órakor.) A hivatalos lap mai száma az igazságügyminiszter hat rendeletét közli, még pedig: 1. a házassági jogról szóló törvény végrehajtása tárgyában; 2. a bírósági eljárásról az esetben, ha az anyakönyvvezető valamely hivatalos cselekményt megtagad, vagy a bejegyzést nem a felek kívánsága szerint teljesíti; 3. az újból összeállított a n y a k ö n y v e k ellen be a d o t t felszólamlások körül követendő bírósági eljárásról; 4. a házasság kihirdetése, vagy a házasságkötésnél való közreműködés tárgyában hozott megtagadó határozat ellen engedett bírósági eljárásról; 5. az állami anyakönyvek kiigazítása körüi bírói eljárásról; 6. mindezen rendeleteknek Fiume városára és kerületére való kiterjesztéséről.

Kettős kivégzés.

Budapest, július 6. (A „D. E.” ered. táv. Ér. d. u. 3. órakor.) Düsseldorfban, mint egy távirat jelenti, ma guillotinal kivégezték a *Wirtz*-testvéreket, akik a múlt év szeptember havában meggyilkolták a *Reutzer*-testvérpárt.

Törvényszéki csarnok.

* **Láncz-Hornyák Viktor** párbajai. Láncz-Hornyák Viktor, volt debreczeni hírlapíró, ki most a „Nemzeti Ujság” belmunkatársa, még Debreczenben tartózkodása alatt vívott két párbaj-ügyében tegnapelőtt tárgyalta a debr. kir. tábla büntető tanácsa, **Szell Farkas** h. elnök elnöklété alatt. Az ügyet **Neményi József** táblabíró referálta. A debr. kir. törvényszék 3 hónapi államfogházra ítélte Láncz-Hornyák Viktort, míg a kir. tábla összbüntetésként 2 hónap és 15 napi államfogház büntetést rótt rá, tehát 15 nappal kevesebbet. Az ítélet mindkét fél által megfellebbeztetvén, a kir. kuria elé kerül.

* **A könnyelműség vége.** A debreczeni társaséletnek és ügyvédi karnak pár év előtt még közbecsülésben, tekintélyben állott, aztán sajnálatos könnyelműségnek áldozatul esett tagjának: **dr. Bakos Imre** ügyvédnek sikkasztási pörében a napokban hozott másodfoku ítéletet a kir. tábla. **Szell Farkas** tanácselnök vezetésében s **Neményi József** bíró előterjesztésében tárgyalta a büntető tanács az ügyet s a debr. kir. törvényszék által a f. év febr. hó 13-án hozott ítéletet — mely szerint **dr. Bakos Imrét** 2 évi börtönműre és 5 évi hivatal-vesztésre íteltetett — úgy változtatta meg, hogy a két rendbeli sikkasztás büntette miatt 1 évi és 6 hónapi börtönnel, továbbá 5 évi hivatal-vesztéssel sújtotta. Leszállított tehát a büntetése fél évvel. Az el-sikkasztott összegek megtérítésében — körülbelül 2000 frt. — Bakost a kir. tábla is elmarasztalta.

A Belvárosi takarékpénztár

részvénytársaság

BUDAPESTEN

jelzálogos törlesztési

kölesönöket

nyújt rendszeresen telekkönyvezett

földbirtokokra

és debreczeni

bérházakra.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni az intézet debreczeni jogi képviselőjénél

Dr. Popper Mór

ügyvéd urnál (Debreczen, Piacz 1714.)

Belvárosi takarékpénztár részvénytársaság.

Kiadó és iktalajdonos:

„Osekonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felélős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Természetes szénsavdús savanyúvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és itatóital. Kötő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Járvány idején préservatív gyógyszernek bizonyult.

Szét-
küldése **Édeskuty L.** udvari szál-
lító Antal Budapest.

← Kapható mindenütt. →

Ház eladás vagy kiadás.

A Nagyvárud-utczán, az ujonnan épült törvényszéki palotával szemben, **egy tágas udvarral bíró ház,** előnyös feltételek mellett

e l a d ó.

Az utczai lakás — mely szép üzlet-helyiséggé alakítható át, esetleg külön is kiadatik. Értekezhetni a háztulajdonossal, Nagyvárud utca 2212. sz. alatt.

Kiadó bolt.

Folyó évi 1-ső novemberben **elfoglalható,** (Czegléd)-Kossuth-utca 2155., szemben a színházzal és a gyógyszer-tárral, ahol értekezhetni lehet.

DREHER ANTAL kőbányai serfőzdéjének főraktára Áron Miksánál, Debreczenben.

A mostani nagy versenynél, mely a serkereskedés terén kifejlődött, tapasztaltam, hogy az általam számos éven keresztül használt üvegcimkét a csalódásig hiven utánozva mindenféle gyenge minőségű serfajokat hoznak forgalomba, ezzel akarván a fogyasztó közönséget a ser minőségére nézve csalódásba ejteni.

Tekintettel ezen körülményre, kényszerítve érzem magamat az általam képviselt

DREHER ANTAL kőbányai serfőzdéjének

eddig legjobb minőségűnek elősmert és országszerte a legjobb hírnévnek örvendő gyártmányát, az ilyen, annak értékét és hírnevét veszélyeztető verseny ellen védelmezve, az eddig használt cimkét megváltoztatni és a helyett védjeggyel ellátott és belajstromozott cimkéket készíttetni.

Ezentul üvegeimet kizárólag csakis ezen védjeggyel ellátott cimkével fogom forgalomba hozni és bátor vagyok a nagy érdemű fogyasztó közönség figyelmét azon körülményre felbívni, hogy üvegbe fejtett

valódi DREHER Antal-féle ser

kizárólagosan csakis az itt látható vignettákkal ellátott palaczkokban kapható.

Szükségesnek tartom még felemlíteni, hogy valódi jó minőségű kőbányai Dreher gyártmányu **HORDÓS SERT** a kövekező vendéglők és sör-csarnokok mérnek: **Bika szálloda, Debreczen sör-csarnok** (özv. Pattermann Ferenczné), **Angol királynő szálloda** (Vilmos Lajos), **Péter Pál sör-csarnoka, Vilmos Nándor, Kossuth szálloda** (Sporni Gyula), **Verseny szálloda** (Debreczeni Gábor), **Frohner szálloda** (Rosenberg Adolf.) **Dobos pavillon** (Németh András).

Dreher palaczk ser minden fűszerkereskedésben és vendéglőben eredeti cimkével kapható.

Nem mulaszthatom el ez alkalommal a t. cz. fogyasztó közönség eddigi osztatlan pártolásáért köszönetemet nyilvánítani és ezuttal is biztosítom, hogy ezen megtisztelő bizalmat igyekezni fogok magamnak a legjobb minőségű sörökkel, pontos és szolid kiszolgáltatással a jövőben is kiérdemelni és megtartani.

Kiváló tisztelettel

ÁRON MIKSA, Dreher Antal kőbányai serfőzdéjének főraktára

Szelid, jól nevelt
12 éves leánykám
 számára keresek a kö-
 vetkező tanévre cserét
 oly ág. ev., vagy ref.
 családnál, hol jó bánás-
 módban és gondozásban
 részesülend.

Poprád (Szepesmegye).

S. A. STROMPF,
 kereskedő.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Leonhardi-féle tenták

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe

Ezen véd-
 csász kir. osztr. 36089. szám.
 jeggyel
 nagy kir. szab. 48274. szám

Iró-tenták:

Antracon-tenta kék-fekete } Legjobb folyó-tenta a könyv
 Legf. könyvtenta kék-fekete } vezetéshez; határtalan tar-
 Alizarin-tenta, zöld-kék-fek. } tóság ótmányok számára
 Gallus-tenta } korom- } Szabadalmazott eljárásom
 Világposta-tenta } fekete. } szerint készítve.

Másoló-tenták:

Antracon-másoló } Kiválóan másolódnak; egyszer-
 Alizarin író és másoló } mind könyvelésre is ajánlatosak.
 Enore violette noire communicative } Egyetlen tenták keresk.
 Violette kettős-másoló } levelezésre, melyekről hó-
 Fekete világposta másoló } napok múlva tiszta másó-
 latok készíthetők.

Non plus ultra másoló 4-6 másolatot ad. Fontos bankoknak
 biztositóintézeteknek és tengerentúli levelezésre.

Színes-tenták, autografis-tenták, hektograph-
 tenták, folyékony-tus mérnöknek és rajzolónak
 tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék,
 másoló-festék, legszébb írógépfestékek; fehérnemű
 jegyzés festék, folyékony enyv- és gummi,
 halenyv, fényenyv, Eau de Labarrapue tenta-
 feltölték eltávolítására papírról és fehérneműről.
 Pecéttírással bank-viasz ff. stb. A bel- és kül-
 földi legtöbb írószerekkereskedésben kaphatók.

Edison által dicsérve!
 Nagyon sikerült képek!

Egyszerű!

Tanulságos!

Photoret

Mellényzseb-óra forma
 fényképezés.

Nagyon egyszerű utasoknak, szállodásoknak,
 titkos rendőröknek, minden rangu kereskedőknek
 minden kigondolható célra. Egy nyomás elég egy
 felvételre és legrövidebb idő alatt gyönyörű képet
 kapunk a fényképezett tudta nélkül.

Ezen Photoret-revolver-készülék hat pillanatnyi
 felvételre lapváltozás nélkül regisztráló és idő készü-
 léssel, melynek kezelése a lehető legegyszerűbb, 36
 felvételre szükséges films-sel együtt csak 5 forint
 o. é. komplett, elegáns dobozban.

Photoret-főraktár:

Wien, I., Predigergasse 5.
 Parterre.

Számos előismerő okirat b zonyítja az apparátus
 használhatóságát és azt, hogy ez nem játékszer.

"STAR"

életbiztosító társaság, London.
 ALAPÍTOTTATOTT 1843-ik ÉVBEN.

Érvényben levő bizto-
 sítások: Biztosítási alap:
 348.162,500 korona 80.439,114 korona.
 Az 1894-ik évben az utolsó öt évi idő-
 szakra nyerekmány-osztalék f-jében a bizto-
 sított felek közt
12.800,700 korona

sztatott szét.
 Bármely módozat szerinti életbiztosítá-
 sokat legelőőbb díjak és legkedvezőbb fel-
 ételek mellett felvesz és felvilágosítással
 készségesen szolgál

a magyarországi vezérigazgatóság
 Budapest, Teréz-körút 20.
ORMOS FELIX, vezérigazgató.

Referenciát ad: A pesti magyar ker. bank.
 Debreczeni főügynökség:
 Ászló Albert könyvkereskedése.

Ruha szövetek és diszítések,

PIQUE, SATIN, TOILE

és egyéb mosó keelmék.

NAPERNYŐK,

NŐI és GYERMEK KÖTÉNYEK

nagy választékban

Gyenes Lajos

női divatüzletében.

Stern József és Testvére

gőzerőre berendezett
 keféáru-gyáranak

DEBRECZENBEN
 Piacz 1584.
 Bika szálloda mellett.
 Csanak-ház.

rövid, szövött és norinbergi árú
 nagykereskedésének

Detail osztálya (kicsinybeni eladás) gyári áron

Kete-árú

háztartási, ipari és gaz-
 dalkodási czélokra.

Ecsetek, meszelők, seprők.

Ruha, haj, fog és körömfeké,
 fésűk, szappanok, illatszerek,

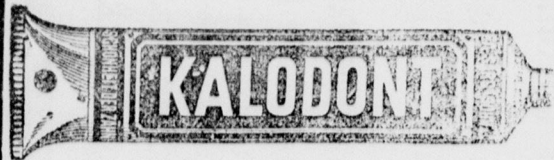
bel- és külföldi toillet czikkek
 dus raktára.

A festő és mázó iparosok különös figyelmébe ajánljuk, hogy ecse-
 teinknél rendkívüli kedvezményeket nyújtunk.

Női, férfi és gyermek
 szövött, kötött harisnyák
 Alsó ruházatok.

Férfi nyakkendők,
 fehérneműek,
 esernyők czérnák, pamutok
norinbergi czikkek
 nagy választéka.

SARG-féle egészségügyi hatóság által megvizsgált,
(Bécsben, 1887. jul. 3. kelt bizonylat)

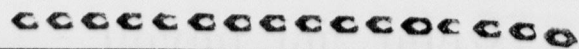

sok **MILLIÓ** szor
kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
ajánlott, egyszersmind legolesőbb
fogtisztító- és ápoló-szer
Mindenhol kapható.

CACAOVERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.
CSOKOLADÉK
vanillával
vagy anélkül
mérsékelt arakon.

HARTWIG & VOGEL
BODENBACH
ELISMERT KITÜNÖ MINŐSÉGEK

Mindenütt kaphatók

Kérem
ne tessenék elfelejteni

ha szolgálóját elküldi bevásárolni, egy darab
Bergmann-féle
liliumtej-szappant

hozatni. Ez a legkitünőbb szappan, a bőrt gyen-
gédde, bársonyszerűvé, az arcnak pedig vakító
fehér színt kölcsönöz. Legjobb szer valamennyi
bőrbetegség ellen.

Határozottan

Bergmann-féle
liliumtej-szappant

Bergmann és Társától

Drezda és Tetschen ^{a/E.}

tessenék kéretni, mert már rendkívül sok súly
utánzat létezik.

Kapható darabonként 40 kr-ával:

Rothschnek V. Emil gyógyszer-tárában és
Faller Gyula üzletében; a legtöbb gyógyszer-
tárban, drogueriában és illatszerüzletben.

KLYTHIA A bőr ápolására.

Az arcszín finomítá- sára és szépítésére. ZSIRPOR.

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga
Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden
dobozhoz csatolva.

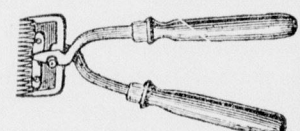
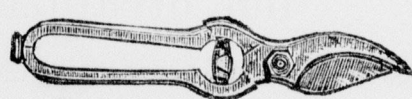
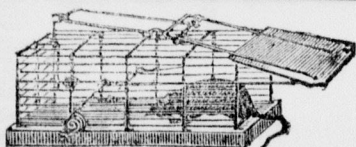
1 doboz ára 1 frt. 20 kr.
Szállítás utánvétel
vel vagy az összeg
előleges beküldése
ellen.

Taussig Gotlieb,

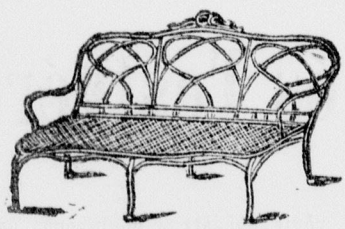
udvari toilette szappanok és illatszerek gyors.

Főraktár: WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.

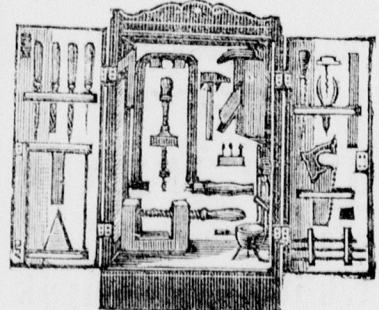
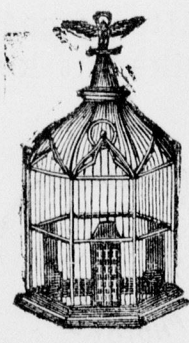
Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁNÁL** és a legtöbb
illatszer és gyógyfűszer üzletben és gyógyszertárakban.

Tavaszi és nyári idényre

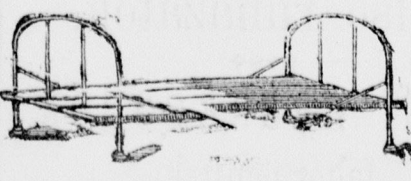
Kerti sátorok, kerti butorok vasból,
kertészeti szerszámok,
fürdőkádak, jégszekrények, palackhűtők,
vizeszűrők, gyermekkoscsók és gyermek-
kerékpárok.

Együttel ajánlom dusan felszerelt **vasbutoraktá-
ramat,** valamint eredeti

„Budweiszi“ porcellán kályháimat

legolesőbb kiszolgáltatás mellett.

Legnagyobb választék
acélszerszámokban minden iparághoz,
valamint épület és butorvasalásokban

JUTÁNYOS ÁRAK mellett.

TÓTH GYULA vaskereskedő

Városház sarkán és Hatvan- és Fő-uteza sarkán.

O
T
E
H
S
O
S
V
E
E
M
H
F
S
C
K
A
N
B
H
J
O
M
G
B
M
H
A
nt
(Gay
La
a feles
kiknek
maguka
Ennek
azonban
eredmé
értett
olyanná
hajó, m
cselede
a por,
M
energik
ségét,
csolója.
—
dolta I
kell fő
—
dolta I
— Ma
lenni.
A
a két
El
vette é
Alig is
egymás
az önb
sággal.
A
hasonli
érintik
hogy
tüket.
M
okuk a
des há
H
letnéne
Mind
maguk
hogy
A
Szinte
örsök
Páros
R
egyik